

**EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJOS ORGANIZUOTO PASITARIMO
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 M. BIRŽELIO 17 D. NUTARIMO NR. 631 „DĖL
KANDIDATŲ Į VALSTYBĖS AR SAVIVALDYBĖS ĮMONĖS, VALSTYBĖS AR
SAVIVALDYBĖS VALDOMOS BENDROVĖS AR JOS DUKTERINĖS BENDROVĖS
KOLEGIALŲ PRIEŽIŪROS AR VALDYMO ORGANĄ ATRANKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
PROTOKOLAS**

Pasitarimas įvyko 2023 m. vasario 8 dieną, 14:00 val.

Pasitarimo dalyviai:

Asta Baltrušaitytė – Teisingumo ministerijos Teisėkūros politikos grupės patarėja;
Laima Kalinauskienė – Finansų ministerijos Valstybės turto valdymo departamento Valstybės turto valdymo politikos skyriaus vedėja;
Vaida Dumčiūtė – Finansų ministerijos Valstybės turto valdymo departamento Valstybės turto valdymo politikos skyriaus patarėja;
Arūnė Šerepkaitė – Finansų ministerijos Personalo valdymo skyriaus patarėja;
Brigita Micevičienė – Energetikos ministerijos Teisės ir personalo grupės patarėja;
Laurentina Garbauskienė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus vedėja;
Živilė Gribovskė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Įmonių politikos departamento Valstybės valdomų įmonių politikos skyriaus vyriausioji specialistė;
Vygandas Lenkauskas – Valstybės įmonės Turto banko Teisės ir administravimo departamento Teisės skyriaus Teisės taikymo grupės vyriausiasis teisininkas;
Milda Kaupelienė – AB „Ignitis grupė“ atstovė;
Rytis Ambrazevičius – Asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ prezidentas.

DARBOTVARKĖ

Aptarti institucijų pastabas dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Nutarimo projektas).

1. DĖL TEISINGUMO MINISTERIJOS PATEIKTŲ PASTABŲ

Sutarta laikyti suderintomis Teisingumo ministerijos 1, 2, 4 ir 5 pastabas.

Dėl 3 pastabos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė informavo, kad rengiant ankstesnį Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. 631 „Dėl Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Nutarimas) pakeitimo projektą 2021 m., Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pateikė pastabą, kad Aprašo 7.2 – 7.6 p. nuostatos iš esmės nustato papildomus reikalavimus kolegialaus organo nariams, todėl jų atsisakytina, kaip konkuruojančių su Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo (toliau – Įstatymas) 23¹ str. ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 10 str. nustatytais reikalavimais. Atsižvelgiant į tai, minėtos Kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatos buvo perkeltos į Įstatymą, o kitos 7 p. nuostatos paliktos Apraše. Manome, kad Apraše išlaikant įpareigojimą atranką inicijuojančiam subjektui užtikrinti, kad įmonės kolegialiaame organe būtų kolegialaus organo narių, turinčių įvairių kompetencijų, nebūtų viršijami Nutarimo preambulėje

nurodytu teisiniu pagrindu (Įstatymo 23¹ straipsnio 8 dalis) Vyriausybei suteikti įgaliojimai. Sutarta šią Teisingumo ministerijos pastabą papildomai aptarti darbo tvarka.

NUSPĖSTA:

Teisingumo ministerijos 1, 2, 4 ir 5 pastabas laikyti suderintomis, o 3 pastabą papildomai aptarti darbo tvarka.

2. DĖL ENERGETIKOS MINISTERIJOS PATEIKTŲ PASTABŲ

Sutarta laikyti suderintomis visas Energetikos ministerijos pastabas.

NUSPĖSTA:

Visas Energetikos ministerijos pastabas laikyti suderintomis.

3. DĖL FINANSŲ MINISTERIJOS PATEIKTŲ PASTABŲ

Sutarta laikyti suderintomis Finansų ministerijos 1 ir 2 pastabas.

Dėl 3 pastabos Finansų ministerijos atstovė informavo, kad laikosi nuomonės, jog būtų tikslinga patikslinti Aprašo 12 punkto nuostatas dėl atrankai į įmonės kolegialaus organo nepriklausomus narius atrankos komisijos sudarymo ir nustatyti, kad minėta atrankos komisija iš penkių narių būtų sudaroma tik išimtiniais atvejais, pavyzdžiui, kai valstybės valdomos bendrovės dukterinės bendrovės yra nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbios įmonės, o kitais atvejais paliekant, kad šiai atrankos komisijai sudaryti užtektų ir trijų narių. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė išsakė nuomonę, kad turint omenyje valstybės valdomų įmonių pirmos eilės dukterinių bendrovių svarbą valstybei, tikslinga išlaikyti esamą šių dukterinių bendrovių kolegialių organų nepriklausomų narių atrankos komisijų sudėtį, kadangi iš praktikos matoma, jog atrankos komisija iš 5 narių turi didelės reikšmės užtikrinant tinkamą kandidatų į nepriklausomus kolegialių organų narius įvertinimą. Sutarta 3 pastabą įtraukti į derinimo pažymą.

NUSPĖSTA:

Finansų ministerijos 1 ir 2 pastabas laikyti suderintomis, o 3 pastabą įtraukti į derinimo pažymą.

4. DĖL VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS PATEIKTŲ PASTABŲ

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė informavo, kad Vidaus reikalų ministerijos atstovė darbo tvarka informavo, jog Vidaus reikalų ministerijos pastabas galima laikyti suderintomis, ir pateikė pasiūlymą dėl Aprašo 5 punkto antrojo sakinio, kuriame siūlo neminėti valstybės valdomos bendrovės nustatytos tvarkos, pagal kurią bus vykdoma parinkimo procedūra, o tik nurodyti, kad darbuotojų atstovai skiriami netaikant Apraše nurodytos tvarkos (analogiškai kaip ir valstybės įmonių atveju). Pasitarimo dalyviai šiam siūlymui neprieštaravo.

NUSPĖSTA:

Vidaus reikalų ministerijos pastabas laikyti suderintomis ir patikslinti Aprašo 5 punkto antrojo sakinio formuluotę pagal Vidaus reikalų ministerijos pateiktą pasiūlymą.

5. DĖL VALSTYBĖS ĮMONĖS TURTO BANKO PATEIKTŲ PASTABŲ

Sutarta valstybės įmonės Turto banko 1 pastabą laikyti suderintą.

Dėl 2 valstybės įmonės Turto banko pastabos Ekonomikos ir inovacijų ministerija išsakė nuomonę, kad valstybės valdomos bendrovės, kurių akcijos privatizuojamos, nelaikytinos atskira valstybės valdomų įmonių kategorija, kuriai neturėtų būti taikomi aukščiausi kolegialių organų narių atrankos kriterijai, todėl siekiant užtikrinti tinkamą valstybės valdomų bendrovių, kurių akcijos privatizuojamos, valdymą, atrenkant jų kolegialių organų narius turėtų būti taikomos tokios pačios procedūros kaip ir kitų valstybės valdomų įmonių atveju. Valstybės įmonės Turto banko atstovas pasisakė, kad tais atvejais, kai atsistatydina keli bendrovės, kurios akcijos privatizuojamos, kolegialaus organo nariai ir nebelieka kvorumo sprendimams

priimti, iškyla sunkumų privatizavimo procese. Finansų ministerijos atstovė pritarė valstybės įmonės Turto banko pozicijai, kad tais atvejais, kai vykdomas valstybės valdomų bendrovių akcijų privatizavimas, tokių įmonių kolegialių organų narių atrankos tvarka turėtų būti supaprastinta. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė pabrėžė, kad dėl to, jog vyksta bendrovės akcijų privatizavimas, neturėtų nukentėti kolegialaus organų narių atrankos proceso skaidrumas ir tuo pačiu įmonės valdymas. Taip pat informavo, kad 2022 m. rugsėjo 21 d. Vyriausybės posėdžio protokole Nr. 52 (5 kl. 2 p.) yra rekomendacija ministerijoms, prieš perduodant valstybės įmonei Turto bankui į privatizavimo objektų sąrašą įtrauktas valstybės valdomų bendrovių akcijas, iš šių bendrovių kolegialių organų neatšaukti valstybės tarnautojų. Asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ atstovas pritarė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomonei.

NUSPREŠTA:

Valstybės įmonės Turto banko 1 pastabą laikyti suderinta, o 2 pastabą įtraukti į derinimo pažymą.

6. DĖL ASOCIACIJOS „BALTIC INSTITUTE OF CORPORATE GOVERNANCE“ PATEIKTŲ PASTABŲ

Dėl asociacijos „Baltic Institute of Corporate Governance“ (toliau – BICG) 1 pastabos BICG atstovas išreiškė nuomonę, kad nėra gerai, jog skiriasi kandidatų atrankos į valstybės valdomų įmonių kolegialių organų narius procedūra, priklausomai nuo to, ar siekiama atrinkti nepriklausomus kolegialaus organo narius, ar valstybės tarnautojus ir kitus pasirenkamus kolegialaus organo narius. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė pasisakė, kad EBPO rekomendacija buvo **„Numatyti pakankamus saugiklius, užtikrinančius, kad kolegialių organų nariai, kurie nėra nepriklausomi, veiktų įmonės labui, atitiktų profesinės kvalifikacijos kriterijus, turėtų įgūdžių, kurie papildytų kitus valdybos narius ir laikytųsi reikalavimų, skirtų užkirsti kelią interesų konfliktams“** (*angl. Providing for sufficient safeguards to ensure that non-independent appointees, including those from the government administration and/or civil service, act in the best interest of the enterprise, meet criteria for professional qualifications, have skills that are complementary to other board members and follow mechanisms intended to prevent conflicts of interest.*)

Siekiant įgyvendinti šią rekomendaciją, Vyriausybė 2021-08-11 priėmė Nutarimo pakeitimus (nutarimas Nr. 663), kuriame be kita ko nustatyta, kad atranką inicijuojantis subjektas priimdamas sprendimą dėl tinkamiausių kandidatūrų turės ne tik įvertinti, kaip šie asmenys atitinka įstatymuose nustatytus bendruosius, specialiuosius ir nepriklausomumo reikalavimus, bet ir atsižvelgti į nurodytų asmenų profesinę ir (ar) darbo patirtį, dalykines ir asmenines savybes, motyvą ir tinkamumą prisidėti prie įmonės strateginių tikslų įgyvendinimo. Taigi minėta EBPO rekomendacija laikoma įgyvendinta.

Dėl BICG 2 pastabos BICG atstovas išreiškė nuomonę, kad dabartinis reguliavimas dėl valstybės valdomų įmonių dukterinių bendrovių kolegialių organų narių atrankos neatitinka EBPO rekomendacijų. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė pažymėjo, kad atsižvelgiant į valstybės įmonių valdomų didžiosios dalies pirmos eilės dukterinių bendrovių svarbą šalies nacionaliniam saugumui bei vertinant šalies geopolitinę situaciją, tikslinga išlaikyti esamą šių dukterinių bendrovių kolegialių organų nepriklausomų narių atrankos tvarką ir komisijų sudėtį. Iš praktikos matoma, kad atrankos komisija iš 5 narių turi didelės reikšmės užtikrinant tinkamą kandidatų į nepriklausomus kolegialių organų narius įvertinimą.

Dėl BICG 3 pastabos BICG atstovas sutiko, kad ši pastaba nėra susijusi su Aprašo nuostatomis. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė informavo, kad 2022 m. lapkričio 23 d. Vyriausybės pasitarimo protokole Nr. 42 (4 kl. 1.4 p.) yra pavedimas valstybės įmonių savininko teises ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms ir valstybei nuosavybės teise priklausančių akcijų valdytojams užtikrinti, kad būtų stebimi valstybės valdomų įmonių kolegialių priežiūros ir valdymo organų kadencijų laikotarpiai ir užtikrinamas savalaikis šių organų (įskaitant ir pavienius jų narius) išrinkimas / paskyrimas.

Dėl BICG 4 pastabos Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė pažymėjo, kad valstybės valdomų įmonių kolegialių organų nepriklausomų narių atrankos procedūros užtikrina skaidrumą atrenkant

šiuos kolegialių organų narius. Taip pat atkreipė dėmesį, kad Aprašo nuostatos neriboja galimybės buvusiems kolegialaus organo nariams iš naujo kandidatuoti, o atranką inicijuojančiam subjektui – siūlyti jų kandidatūras visuotiniam akcininkų susirinkimui renkant kolegialaus organo narius, kad šie asmenys vėl būtų paskirti ar išrinkti tos pačios įmonės kolegialaus organo nariais, jeigu jie atitinka įstatymų nustatytus reikalavimus.

NUSPĖSTA:

BICG 1, 2 ir 4 pastabas įtraukti į derinimo pažymą.

7. DĖL AB „IGNITIS GRUPĖ“ PASTABŲ

AB „Ignitis grupė“ atstovė informavo, kad 2023 m. sausio 20 d. AB „Ignitis grupė“ pateikė Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pastabas dėl Nutarimo projekto. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atstovė informavo, kad AB „Ignitis grupė“ pastabų Nutarimo projekto rengėjai nėra gavę, todėl paprašė papildomai atsiųsti minėtas pastabas darbo tvarka. Tuomet pastabos bus įvertintos ir darbo tvarka atskirai aptartos su AB „Ignitis grupė“ atstove.

NUSPĖSTA:

AB „Ignitis grupė“ pastabas įvertinti ir darbo tvarka atskirai aptarti su AB „Ignitis grupė“ atstove.
